

ROZKŁAD TEMATÓW I WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z ETYKI W KLASIE 5
w roku szkolnym 2023/24

Program według, którego zostały przygotowane zajęcia z etyki w klasie 5 będzie miał za zadanie wprowadzić uczniów w problematykę zagadnień etycznych, które będą omawiane przez nauczyciela podczas zajęć lekcyjnych. Na zajęciach uczniowie poznają różne sytuacje z życia człowieka w kontekście jego powinności moralnych. Zajęcia realizowane będą w oparciu o analizę bajek, opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Zajęcia mają również charakter integracyjny. Lekcje mają za zadanie powiększać nie tyle wiedzę, ale i również samowiedzę ucznia oraz jego kompetencje kluczowe.

Wybrany do realizacji Program nauczania "Abecadło etyki" jest zgodny z podstawą programową etyki dla szkół podstawowych zawartą w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356, 2018 poz. 1679, 2021 poz. 1533, 2022 poz. 609 i 1717 oraz 2023 poz. 312). Treści zawarte w programie nauczania będą realizowane min. w oparciu o podręcznik „Etyka dla szkoły podstawowej, której cz. 1. klasy 4–6, autorstwa Andrzeja Wołosewicza i Katarzyny Myrcik, wydawnictwa OPERON, oraz materiałów własnych nauczyciela.

Program nauczania pt. „Abecadło etyki” uwzględnia odmiennosć etyki jako przedmiotu nauczania, wynikającą z faktu, że uczestniczenie w zajęciach jest dobrowolne i nieobligatoryjne.

Cele ogólne kształcenia wynikające z podstawy programowej to:

- znajomość praw i obowiązków wobec siebie i innych ludzi, rozumienie pojęcia dobra wspólnego w odniesieniu do rodziny, środowiska szkolnego, ojczyzny, przyrody;
- analiza doświadczeń moralnych w oparciu o konkretne sytuacje zaczerpnięte z życia, przykłady literackie i filmowe, formułowanie pytań, nazwanie uczuć i emocje, dostrzeganie słabych i mocnych stron, pozytywnych i negatywnych konsekwencji postępowania;
- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywania właściwej ich hierarchizacji;
- dostrzeganie różnorodności postaw i zachowań ludzi;
- obserwacja świata, w którym żyje, i analiza różnorodnych aspektów funkcjonowania (wobec innych ludzi, siebie samego/samej, ludzkich wytworów, przyrody, wartości

religijnych), świadomość różnorodności dotyczącej przekonań, wierzeń, systemów kulturowych;

- świadomość godności osobistej, analiza swoje mocne i słabsze strony, praca nad samodoskonaleniem;
- rozumienie wartości życia i zdrowia, dbanie o swoje zdrowie, odnoszenie się z szacunkiem do swojego ciała, troska o dobrostan swój i innych, budowa pozytywnych relacji z otoczeniem;
- doskonalenie postawy szacunku, posługiwanie się językiem wolnym od dyskryminacji;
- doskonalenie umiejętności w samodzielnym poszukiwaniu wiedzy i mądrości, uczeń potrafi przewidywać pozytywne i negatywne konsekwencje postępowania;
- doskonalenie umiejętności współpracy z innymi; - wrażliwość na dobro i na cierpienie, otwartość na potrzeby innych;

Cele wychowania to:

- akceptacja siebie, znajomość swoich mocnych i słabych stron;
- dostrzeganie i akceptacja różnic w wyglądzie i zachowaniu innych ludzi;
- docenianie ról pełnionych przez dorosłych;
- umiejętność wyrażania swoich myśli i potrzeb;
- znajomość swoich praw i obowiązków, respektowanie ich, świadomość skutków swego postępowania;
- panowanie nad emocjami;
- pomoc koleżankom i kolegom;
- rozumienie potrzeby zdrowego stylu życia;
- nie uleganie nałogom;
- nie przejawianie zachowań agresywnych i nie stosowanie przemocy wobec innych w żadnych okolicznościach;
- wykształcenie postawy brania odpowiedzialności za własne czyny i słowa;
- aktywna postawa podczas pracy na lekcji i na płaszczyźnie działań na rzecz społeczeństwa (wolontariat, projekty społeczne, akcje charytatywne).

Wymagania edukacyjne:

- a) Podczas zajęć nauczyciel będzie:
 - uwzględniał możliwości ucznia jego wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie w pracę na lekcji,
 - zwracał uwagę na aktywność w zajęciach, aktywności w poszukiwaniu materiałów, argumentów, dawaniu przykładów oraz umiejętność dyskusowania,
 - nie będzie oceniał poglądów, ale będzie pilnował kultury dyskusji,
- b) uczeń prowadzi zeszyt do przedmiotu (32 kartkowy), podpisany imieniem i nazwiskiem,
- c) oprócz powyższych, oceniana będzie także wiedza zdobyta podczas zajęć, wg następujących kryteriów :

- **Ocena celująca** - Uczeń zna i rozumie podstawowe pojęcia etyczne, zawsze trafnie odnosi je do codziennych sytuacji życiowych, wzorowo przygotowany do każdej lekcji, biegle posługuje się zdobytą wiedzą i umiejętnościami, samodzielnie wysuwa poprawne wnioski, którymi chętnie dzieli się biorąc aktywny udział w zajęciach, zadania wykonuje samodzielnie, starannie i zgodnie z treścią polecenia, wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- **Ocena bardzo dobra** - Uczeń zna i rozumie podstawowe pojęcia etyczne, którymi posługuje się ze swobodą i łatwością, trafnie odnosi je do codziennych sytuacji życiowych, zazwyczaj przygotowany do lekcji, najczęściej wysuwa poprawne wnioski, którymi dzieli się podczas zajęć, wywiązuje się z powierzonych mu zadań, wykonuje je starannie, zgodnie z poleceniem, prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- **Ocena dobra** - Uczeń zna pojęcia etyczne, rozumie sens tematów poruszanych podczas zajęć lekcyjnych, w większości potrafi je odnieść do codziennych sytuacji życiowych, przy pomocy nauczyciela potrafi odpowiedzieć na zadany temat, udziela odpowiedzi na proste pytania kilkoma słowami, zadane prace manualne wykonuje szybko, zazwyczaj starannie, zeszyt przedmiotowy prowadzi niekompletnie,
- **Ocena dostateczna** - Uczeń w większości rozumie omawiane zagadnienia etyczne, przy pomocy nauczyciela potrafi odnieść je do sytuacji życiowych, w czasie zajęć pozostaje bierny, rzadko wywiązuje się z powierzonych mu zadań, zadane prace manualne wykonuje szybko, mało starannie, nie zawsze zgodnie z tematem, nie posiada zeszytu przedmiotowego,
- **Ocena dopuszczająca** - Uczeń rozpoznaje pojęcia etyczne i przy pomocy nauczyciela udaje mu się odnieść je do codziennych sytuacji życiowych, nawet przy pomocy nauczyciela ma trudności z udzielaniem odpowiedzi na proste pytania kilkoma słowami, zapomina o powierzonych mu zadaniach, zadane prace na lekcji wykonuje niechętnie, szybko, mało starannie, nie zawsze zgodnie z tematem, nie posiada zeszytu przedmiotowego,

Program w szkole podstawowej w klasie czwartej będzie realizowany w sposób jak najbardziej elastyczny. Kolejność zagadnień (tematów zajęć) będzie opracowywana przez nauczyciela w sposób dowolny.

Tematy zajęć:

lp	Temat	Liczba godzin do realizacji
1	Poznajemy się. Integracja. Co to jest etyka? Czego będziemy się uczyć na lekcji?	1
2	Normy i zasady. Tworzymy kontrakt grupy	2
3	Kim jestem? – moje zdolności, zainteresowania i umiejętności.	2
4	W pracowni filozofa – analiza bajki „Zły uczeń”	1
5	Co się dzieje wokół mnie? – rzecz o budowaniu relacji	3
6	Wartości ogólnoludzkie, godność moja i innych	2
7	Niepełnosprawność to dla mnie normalna sprawa.	2

8	Problemy niepełnosprawnych i ich rodzin. Projekcja filmu „Mój biegun”.	6
9	Nie jesteśmy Robinsonami Kruzoe – rzecz o samotności	3
10	Co to jest szczęście? Co czyni nas szczęśliwymi ?	2
11	Czym jest autorytet? Na podstawie filmu, pt.: „Szkola Życia”. Dyskusja.	4
12	Różni, ale tacy sami – tolerancja. Historia tolerancji.	2
13	Słowa mają moc.	2
14	Czym jest piękno? Moja wrażliwość na piękno.	2
15	Jak odnaleźć siebie? I Jaki jest sens życia? Projekcja filmu „Życie Pi”. Dyskusja.	4
16	Niezawodna busola życia – poznawanie wartości.	4
17	Sensowne spędzanie wolnego czasu, czyli nie marnuję sobie życia...	2
18	Wszystko mi wolno, ale nie wszystko przynosi korzyść. Wolność a odpowiedzialność.	2
19	Czas goni nas. Sztuka planowania	3
20	Inni ale tacy sami. Światowy dzień osób z Zespołem Downa	1
21	Moja klasa, ile tu zależy ode mnie	2
22	W pracowni filozofa – analiza bajki „ To nie moja sprawa”	1
23	Pomagam bo mogę pomóc. Rozmawiamy o wolontariacie.	2
24	W pracowni filozofa – analiza bajki „ Dwaj bracia”	1
25	Wiem że nic nie wiem, podyskutuj z Sokratesem.	2
26	Co się dzieje w Internecie. Ja w sieci.	2
27	W pracowni filozofa – analiza bajki „Lusterko i pieniądze”	1